

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 21 oktober 2010

MEDITATIE

Benuwd

In Psalm 25 vinden wij een schat van de geestelijke levenservaringen van David. De Psalm is eigenlijk een gebed om genadige hulp en leiding van de Heere in bijzonder moeilijke omstandigheden.

Moet David niet vluchten als gevolg van het feit, dat Absalom met z'n troepen hem achtervolgt? Wat een zorgen, wat een benauwdheden. In de berijming zingen we van duizend zorgen en duizend doden, die het angstvallige hart kwellen.

Denk eens in: dat is nogal wat. Eén zorg en die ene dood kunnen het al zo moeilijk maken, laat staan als het er duizend zijn. Hoog slaan de golven op tegen het levensscheepje en het heeft er alle schijn van dat de wateren hier over de lippen zullen gaan. Zullen de beloften van God tevergeefs blijken te zijn en zullen ze breken onder de geweldige spanningen van het hart? Ja, want u moet er op letten, dat, hoe moeilijk David het ook van buiten heeft, de benauwdheden veel meer zijn innerlijk betreffen, zijn hart. Niet zijn verhouding tot Absalom is aller-

De benauwdheden mijns harten hebben zich wijd uitgestrekt.

Psalm 25:17a

eerst bepalend, maar zijn verhouding tot de Heere. Dat blijkt wel, als hij het heeft over zijn zonden en over zijn overtredingen. Dat is het punt, waarover het gaat. Bij u ook?

Maar, zo denkt misschien iemand, David was toch een kind van God? Jazeker, maar het kindschap van God en het geloof in Christus betekenen niet, dat er geen benauwdheden zijn. Integendeel. Ik acht, dat ze juist dan pas als een werkelijkheid doorleefd worden. En waarom? Omdat we dan de oorzaak gaan peilen. En wat is die oorzaak anders dan onze zonde tegen God en onze schuld bij God?

Er is niemand, die in z'n leven geen benauwdheden kent, u zult ze ongetwijfeld ook kennen; maar de vraag is of ze de buitenkant of de binnenkant van uw leven raken. Is door genade dit uw benauwdheid, dat u moet zeggen:

O God, ik heb gezondigd, gezondigd tegen U? Dat is immers een steeds terugkerende les op de school van de Heilige Geest, om te weten hoe groot mijn zonde en ellende is. Dus niet: geweest is, maar: is, tegenwoordige tijd. Kent u de pijn van het hart, dat u nu nooit de maat haalt voor God; dat u elke dag met schuld moet afsluiten? Wat een benauwdheden, wat een engten. Heere, hoe kom ik eruit? Ach, weet u: u komt er niet uit, maar (en dat is het wonder van Gods ondoorgroenlijke genade) een Ander komt erin. In Jezus' leven is dit Woord ten diepste vervuld. De benauwdheden van Zijn hart hebben zich wijd uitgestrekt. Hij werd benauwd van alle zijden, maar dan als Borg voor heel Zijn gemeente. Zie Zijn benauwdheid in Gethsémané. In zware strijd zijnde bad Hij en Zijn zweet werd als grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen. Hoor Hem zingen: Ik lig gekneld in banden van de dood; Ik vond benauwdheid en droefenis. Zijn naam Jezus betekent Zaligmaker, maar daar zit ook de gedachte in van ruimte maken. In Zijn engte, in Zijn benauwdheid, maakt Hij ruimte voor benauwden van hart als David.

Bedenk het, dat uw benauwdheden u niet zalig kunnen maken, maar de Zijne wel. Uw benauwdheden schep- pen geen ruimte, maar Zijn benauwd- heden doen dat wel, want door de be- nauwdheden heen heeft Hij de eeuwi- ge overwinning behaald en zo wordt Hij krachtelijk bevonden een Hulp in benauwdheden. Hij alleen kan zalig maken; bij Hem moet u zijn. Temid- den van de doodsschaduwen wil Hij Zichzelf gepredikt zien als het Leven. Want er is geen leven, geen ruimte, geen levensruimte dan alleen in Hem, Die uit de engte van de dood is door- gebroken naar de ruimte van het eeu- wige leven. Vanuit Christus verdienste getuigt David in het geloof in Psalm 138: 'Als ik wandel in het midden der benauwdheid, maakt Gij mij levend'. In Psalm 120 is het: 'Ik heb tot de Hee- re geroepen in mijn benauwdheid, en Hij heeft mij verhoord'. En in z'n ze- gelied in Romeinen 8 zegt de apostel

Inhoud

89e jaargang

Nr. 3

- 1 Benauwd
- 2 Commentaar: VBOK wordt Siriz
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (41)
- 4 Bladzijden uit een synodaal journaal (3)
- 5 Even maar...
- 6 Uit de school: Het belang van de wellevendheid
- 7 Vanavond komen ze...
- 8 Zorg voor jongeren (4)
- 9 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Paulus: 'Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking of benauwdheid?'

Nee, ook de benauwdheid niet, daar staat Christus Borg voor. Hoeveel de benauwdheden van het hart ook reiken, nochtans de ruimte die Hij ver-

worven heeft, reikt verder. Zo dan: 'In de benauwdheid zal Ik bij hem zijn, Ik zal er hem uittrekken en Ik zal hem Mijn heil doen zien'.

Lelystad,

ds. R. Kattenberg

COMMENTAAR

VBOK wordt Siriz

In 1970 werd de eerste abortuskliniek in Nederland geopend. Dat was de Oosterparkkliniek. Er volgden er meer. Heel bekend is de Bloemenhovekliniek in Heemstede. Met lede ogen zagen velen aan hoe de Tweede Kamer de legalisering van abortus provocatus voorbereidde.

Mensen van verschillende gezindte ontmoetten elkaar in hun zorg over de ontwikkelingen met betrekking tot het ongeboren kind. Zij stelden daar een ander geluid tegenover: ook een ongeboren kind is leven.

Zo werd in 1971 de Vereniging tot Bescherming van het Ongeboren Kind (VBOK) opgericht. Een brede achterban steunde de vereniging. Dat blijkt onder andere uit de samenstelling van het comité van aanbeveling: van rooms-katholiek tot de rechterflank van de Gereformeerde Gezindte en tot Joods orthodox. De VBOK bestaat niet meer, maar gaat verder onder de naam Siriz.

Meer dan een naamswijziging

Als motief voor de nieuwe naam vermeldt het persbericht van 4 oktober 2010 dat de beelden en associaties bij de naam "Vereniging ter Bescherming van het ongeboren Kind" misverstanden veroorzaakten. Men zag daarvoor de VBOK als een anti-abortusbeweging. Ook het misverstand dat de VBOK 'gekleurde hulp vanwege een christelijke grondslag' zou bieden, moet uit de weg worden geruimd. Ik citeer directeurbestuurder Van Veelen: 'Beide zijn niet aan de orde, dus hoog tijd voor een nieuwe start waarbij het weer gaat over de essentie; klaar staan voor mensen in nood'.

Was de VBOK dan niet een anti-abortusbeweging? Heeft de vereniging dan niet van 1971 tot 1981 toen de Wet

Afbreking Zwangerschap van kracht werd, gestreden tegen de legalisering van abortus en gevochten voor het ongeboren leven? Later kreeg ook de professionele hulpverlening brede aandacht. Maar alles gericht op het voorkomen van het doden van ongeboren levens en de bescherming daarvan. De nieuwe start betekent meer dan een naamswijziging.

Ander imago

De VBOK was van meet af aan geen christelijke vereniging die de Bijbel en de drie Formulieren van Enigheid als grondslag hanteerde. Toch kreeg de stichting voornamelijk steun uit christelijke hoek en wel uit kringen die wilden vasthouden aan het Woord van God dat ons leert dat er sprake is van leven vanaf het moment van de conceptie. Dat zegt ook Van Veelen: een foetus is geen mens in wording, maar een mens in ontwikkeling. Ik denk dat de steun uit deze richting de VBOK heeft gemaakt tot wat ze is geworden, een vereniging met op het hoogtepunt 100.000 leden.

Nu wil men af van het imago van een 'militante, christelijke anti-abortusclub'. Tegelijkertijd stopt Siriz met het geven van voorlichting op reformatorische scholen. Het comité van aanbeveling is niet meer terug te vinden op de internetsite van Siriz. De invoering van de nieuwe naam is dus meer dan alleen maar een naamswijziging. Het is duidelijk een beleidswijziging, een aanpassing van de doelstelling. De spits is niet meer gericht op het voorkomen van abortus provocatus. Dit wordt gezien als een van de mogelijkheden voor een ongewenst zwangere vrouw. 'Wij brengen ook andere opties onder haar aandacht', volgens Van Veelen. 'Uiteindelijk beslist de vrouw zelf'. Zo stond het destijds in

het mission statement van de VBOK: 'De VBOK wil een maximale bijdrage leveren aan het respect voor en de bescherming van het ongeboren kind vanaf de conceptie. De VBOK biedt daarom hulp bij ongewenste zwangerschap en na zwangerschapsverlies en geeft voorlichting op scholen en verenigingen'. Nu is de centrale vraag: Wat is de nood en hoe kan Siriz helpen? Een ethisch oordeel over abortus geeft men niet, want dan 'heeft de vrouw het met ons gehad en zijn wij haar kwijt'.

Hellend vlak

Ik kan het niet anders dan betreuren dat Siriz deze kant op gaat. Heeft het bestuur wel voldoende overwogen dat men zich op deze wijze vervreemdt van de oorspronkelijke achterban? Begeeft men zich niet op een hellend vlak door niet meer de beschermwaardigheid van het ongeboren leven als uitgangspunt voor beleid en hulpverlening te nemen, maar de uiteindelijke wens van de ongewenst zwangere vrouw?

Dat bij de oorspronkelijke doelstelling een aantal meisjes en vrouwen niet wordt bereikt vanwege het imago, mag toch geen reden zijn om dan maar water bij de wijn te doen?

Het bekende oude logo met een gestileerde beschermde foetus van de VBOK is verdwenen.

De gereformeerde gezindte vond in de VBOK een organisatie die, hoewel statutair niet christelijk, toch ook het christelijk gedachtegoed over ongeboren leven vertegenwoordigde en daarvoor streed. Artikel 4 van de VBOK statuten gaf daar uitdrukking aan: 'De vereniging stelt zich ten doel te bevorderen, dat het leven van de nog niet geboren mens wordt beschermd vanaf de conceptie'.

De vroegere directeur mevr. M. den Boer-Neele zei ter gelegenheid van haar afscheid in 2005 dat het bij de bescherming van het ongeboren leven gaat om algemeen menselijke waarden en dat de VBOK er daarom wil zijn voor de gehele samenleving. Inderdaad gaat het om algemeen menselijke waarden, maar die waarden worden ergens aan ontleend. Voor antroposofen, die ook binnen de gelederen van de VBOK worden aangetroffen, is dat de door eigen denkvermogen bereikbare niet-materiële

wereld. Voor christenen is dat de onfeilbare norm buiten de mens, Gods Woord.

Daaraan moeten we vasthouden. We mogen van een organisatie die onze steun krijgt, verwachten dat de algemeen menselijke waarden waarvan men uitgaat bij beleid en hulpverlening, blijven aansluiten bij het Bijbels getuigenis.

Ontwikkeling

Er heeft zich in ons land een grote wending voltrokken van contra abortus naar pro abortus. Die ontwikkeling vond vooral plaats in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw. Illustratief daarvoor is de in korte tijd veranderde houding van de bekende prof. H.M. Kuitert. Hij zei in 1965: 'De heersende moraal moet (...) abortus uitsluiten (...) Volgens het christelijk geloof is het leven een geschenk. Ik ken geen beter argument om argeloos en geraffineerd doden tegen te gaan. Wat God ons gunt zullen wij elkaar niet afnemen'. Nog maar vier jaar later zegt hij: 'Als een vrouw absoluut geen kind meer wil, dan heeft ze het absolute recht om die abortus aan te vragen. Ik kan er gewoon kwaad om worden als een maatschappij dat tegen houdt'.

Nu is bij Siriz abortus nog een van de mogelijkheden, maar wanneer zal de nood van de zwangere vrouw, van welke aard die ook moge zijn, de doorslag gaan geven en abortus gewoon worden? Natuurlijk wel met hulp en begeleiding, maar daar hoeft je niet persé voor bij Siriz te zijn.

Het bekende oude logo met een gestileerde beschermde foetus van de VBOK is verdwenen. Daarmee werd tot uitdrukking gebracht dat het niet in de eerste plaats ging om de hulpvrager, maar om het ongeboren kind. En een ongeboren kind is per definitie nooit een hulpvrager. Krijgt dat ongeboren leven straks niet meer de hulp die dat in het bijzonder nodig heeft? Iemand schreef als commentaar op de beleidswijziging van Siriz: 'Wanneer de VBOK er voor kiest om geen 'ethisch' geluid te laten horen rondom relativisering en abortus, is dat een breuk met het verleden. Is er dan nog een wezenlijk verschil met het FIOM en de Rutgers Niso groep?'

Ik denk dat Siriz aan de overwegend christelijke achterban heel veel zal moeten uitleggen om de steun van die achterban te behouden.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

DE NAAM

41

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

'En de steenrots was Christus'.

1 Korinthe 10:4

In deze tekst vinden we opnieuw een vorm van beeldspraak. De steenrots was Christus, niet in de eigenlijke zin van het woord, maar figuurlijk. De steenrots was een teken van Christus, een voorbeeld van Christus. Paulus noemt deze steenrots de geestelijke Steenrots.

Het beeld van de steenrots kan op verschillende manieren op de Middelaar betrokken worden. Denk bijvoorbeeld aan de gelijkenis van de wijze en de dwaze bouwer. De steenrots waarop de wijze bouwer zijn huis fundeert is ten diepste Christus. Denk aan de belijdenis van Simon Petrus. De Petra (Rots), waarop de Gemeente wordt gebouwd is ten diepste Christus.

Het beeld van de steenrots komt ook in verschillende betekenissen voor. Soms duidt de steenrots op een schuilplaats. Een voorbeeld daarvan vinden we in Psalm 18:3: 'De HEERE is mijn Steenrots, en mijn Burg, en mijn Uithelper; mijn God, mijn Rots, op Welken ik betrouw; mijn Schild, en de Hoorn mijns heils, mijn Hoog Vertrek'. Ook in de bede van Psalmen 71:3: 'Wees mij tot een Rotssteen, om daarin te wonen, om geduriglijk daarin te gaan; Gij hebt bevel gegeven, om mij te verlossen, want Gij zijt mijn Steenrots en mijn Burg'. Hier is echter sprake van het drinken uit de steenrots. De steenrots is hier een watergevende steenrots.

Dit wonder gebeurde op twee plaatsen tijdens de woestijnreis van de kinderen Israëls. Bij Massa en Meriba (Ex. 17:6) en bij Kades (Num. 20:7-13), nadat Mozes met zijn staf op de steenrots had geslagen. Daarna bleven de beide bronnen langere tijd stromen. Zij dronken uit de steenrots. Het oorspronkelijke woord voor 'drinken' geeft aan dat dit meerdere keren gebeurde.

Er kwam water uit de steenrots nadat Mozes erop geslagen had. De kanttekening schrijft hier over de betekenis van de geestelijke Steenrots: 'Christus, Die van de Vader ter dood om onzentwil geslagen zijnde, ons de stromen des levenden waters zou uitgeven'.

Deze Steenrots volgde. U begrijpt dat hier niet gedacht moet worden aan een 'wandelende' steenrots. De bedoeling zal zijn dat de watergevende rotsen een prediking waren dat Christus met Zijn volk meetrok op de woestijnreis. Reeds voor Zijn geboorte in de volheid des tijds was Hij geestelijk aanwezig onder de kinderen Israëls. Ook voor hen was Hij al de Bron der zaligheid.

Het gehele volk van Israël heeft uit deze steenrots gedronken. Zij hebben allen dezelfde geestelijke drank gedronken, schrijft Paulus. En toch, in het merendeel van hen heeft God geen welgevallen gehad. Hoe moeten wij dat toch verstaan? Voor het merendeel was de band met Christus slechts een uiterlijke band. Zij waren wel rijk bevoorrecht, maar zij bleven ook drinken uit den drinkbeker der duivelen. Laat dit voor ons ter waarschuwing zijn. Behalve dat merendeel was er dus ook een minderdeel. Er waren blijkbaar ook dorstige zielen, die de waarde van die geestelijke Rots leerden verstaan. Dat zijn de dorstigen, die nog wordt toegeroepen: 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren' (Jes. 55:1).

Nunspeet, ds. A. Schot

Bladzijden uit een synodaal journaal

Generale Synode 2010

Bij elke synodevergadering behoren momenten van huishoudelijk overleg. De werkwijze van de synode kreeg dit keer bij het begin van de middagvergadering van woensdag 15 september nadrukkelijk aandacht.

De synode van 2007 had het Deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting gevraagd om de nodige bezinning. De acta worden steeds omvangrijker. De vergaderduur wordt steeds langer en liep bij de vorige synode zelfs uit tot zes dagen. Door de sterke spreiding van de vergaderdata van de synodezittingen waren sommige rapporten bij bespreking bijna een jaar oud en daarmee vaak verouderd.

Een andere werkwijze

Het genoemde deputaatschap had in zijn rapport (blz. 21-23) een aantal voorstellen gedaan om de manier van werken te verbeteren. De vergadering kon zich in alle voorstellen van het deputaatschap vinden en nam de volgende besluiten.

- De vergaderdata van de eerste twee zittingsweken worden zo dicht mogelijk bij elkaar gehouden. Dat betekent dat alle rapporten tijdens de vergaderingen in september en oktober worden behandeld, zodat een

sterke veroudering van de rapportages wordt voorkomen. Rapporten van ter synode ingestelde commissies kunnen dan op de januarivergaderingen aan de orde komen.

- Een in 2007 genomen proef met stukken die door de synode moeten worden vastgesteld, werd positief beoordeeld. Deze manier van werken zal voortaan worden gehanteerd. Dat betekent dat er bij dergelijke stukken eerst een bespreking op hoofdlijnen plaats vindt. Daarna kan men individueel commentaar leveren. Tenslotte volgt de eindbespreking van het rapport en de definitieve vaststelling.
- Alleen rapporten die op de bovengenoemde wijze zijn behandeld, krijgen een plaats in de Acta. Rapporten die niet door de generale synode worden vastgesteld, maar alleen worden besproken, hebben reeds een plaats ontvangen in het Rapportenboek en worden niet meer in de Acta opgenomen. Daarmee worden de Acta zelf een stuk minder omvangrijk en beter hanteerbaar.
- Het Deputaatschap adviseerde over te gaan tot de aanstelling van een notularis, die ambtsdrager is en daarmee aan de geheimhoudingsplicht is onderworpen. Hij heeft tot taak een concept van de acta voor te bereiden. Dat biedt de scribae die

notuleren de gelegenheid om ook aan de besprekingen deel te nemen. De eindverantwoordelijkheid blijft uiteraard bij de scribae en het moderamen. De vergadering stemde vervolgens unaniem in met de benoeming van ouderling J. Bonhof te Lelystad als notularis, die direct met zijn taak begon.

Nationale synode

Bij het punt ingekomen stukken vroegen zes brieven de aandacht. Drie daarvan bevatten een verzoek van een deputaatschap of een commissie om vervroeging van de bespreking van hun rapporten. Daartoe werd besloten. Een brief over een catechisatiemethode werd toevertrouwd aan een in te stellen commissie, die zich zal buigen over de instructies van twee Particuliere Synoden, die ondermeer aandacht vragen voor de catechese.

Verreweg de meeste aandacht kreeg het schrijven van de zogenaamde "Nationale Synode/ protestants forum", die D.V. een samenkomst zal beleggen op 10 en 11 december in de Grote Kerk te Dordrecht. Het gaat om 'een bijeenkomst van christenen die met elkaar spreken over het Evangelie, dat hen bindt, en de boodschap die daar voor onze samenleving van uitgaat'. Men wil dwars door de verdeeldheid van het protestantisme heen zoeken 'naar wat ons samenbindt'. Met het oog daarop karakteriseert men zichzelf als een 'beweging naar binnen' en een 'beweging naar buiten'. De stuurgroep voor deze bijeenkomst bood een ontwerp van een credo-tekst als 'groeitext' aan met het verzoek daarop te reageren en zo 'het onderlinge geloofsgesprek' te bevorderen. Ook vroeg men om samenstelling van een delegatie van 25 personen.

De preses gaf de uitvoerige brief in bespreking met de opmerking dat het niet gaat om een echte nationale synode, maar om een platform, een ontmoetingspunt. Ds. G. Clements (Gouda) wees erop dat in het opgestelde credo wezenlijke zaken ontbreken. Hij noemde het onbegrijpelijk dat men niet is uitgegaan van het belijden van de Vroege Kerk en van de belijdenisschriften van de Reformatie. Het toegezonden stuk is onduidelijk over de incarnatie of de vleeswording van het Woord, spreekt niet over de Hemelvaart van Christus en evenmin over Zijn wederkomst. 'Het is geen goed credo voor een goede ontmoeting. Het stuk is zo vaag mogelijk om het gesprek

zo breed mogelijk te houden'.

Ds. P. Mulder (Krimpen aan den IJssel) sloot zich hierbij aan. Hij noemde het zeer teleurstellend dat de lijnen van de Synode van Dordrecht 1618-1619 niet worden doorgetrokken.

De preses vatte de bezwaren samen. Ze betreffen de zeer brede samenstelling van deze 'synode' en de zeer teleurstellende inhoud van het credo. De Gereformeerde Gemeenten hebben dan ook geen enkele behoefte om aan het gedane verzoek te voldoen.

Theologische School

Veel aandacht kreeg het rapport van het curatorium van de Theologische School. Een afgevaardigde informeerde naar het voornemen van het curatorium om máándelijks de lessen

bij te wonen en contacten met de docenten en studenten te onderhouden. Hoe letterlijk moeten we deze vermelding nemen?

Uit de beantwoording door de voorzitter van het curatorium, ds. J. van Eckeveld bleek dat het in de praktijk zal gaan om circa zes bezoeken per jaar. Het curatorium heeft behoefte om wat dichterbij het schoolgebeuren te staan. De curatoren stonden daar wat te ver vanaf. Door het brengen van regelmatige bezoeken kunnen zij hun verantwoordelijkheid beter invullen.

Er waren in de verslagperiode grote zorgen door de gezondheidstoestand van de rector, ds. A. Moerkerken, die een flinke periode niet in staat was om les te geven. In overleg met de

docenten heeft het curatorium toen gekozen voor een interim-oplossing. Een viertal predikanten werd aange-trokken om lessen in verschillende vakken over te nemen: ds. P. Mulder (kerkgeschiedenis), ds. W. Silfhout (kerkrecht), ds. D. de Wit (exegese) en ds. M. Karens (bijbelkunde). Inmiddels is er sprake van enige verbetering in de gezondheid van ds. Moerkerken, zodat het aantal tijdelijke docenten kon worden teruggebracht tot drie. Het werk van de tijdelijke docent bijbelkunde kon daardoor worden be-eindigd.

Vaste docenten, vakdocenten

Het inzetten van drie tijdelijke docenten, die elk een bepaald vak geven, naast de drie vaste docenten, is heel

Even maar.....

Ook dit maal

Daar sta je dan, onderaan de preekstoel. Als ouderling, student of als predikant. De Heere heeft je het werk opgedragen, maar er komt zoveel op af. Innerlijk en uiterlijk. Met het verleden kun je het niet doen. Het gaat om de dadelijke bediening van de hemel. Het is niet om over de Heere te klagen, zeker niet. Maar toch zou je wensen, dat u eens een keer kon meevoelen hoe een mens zich daar onder de preekstoel voelt: werkelijk onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. En zo één moet dan tolk van God zijn? Die onmogelijkheid. Vandaar dat straks ook niet voor de vorm - als het goed is - gezegd wordt: 'onze hulp is in de naam des Heeren...Die trouwe houdt...' Want van Zijn goddelijke almacht en trouw moet het (weer) komen. Soms kun je niet eens ordelijk een gebed bij elkaar krijgen. Dan blijft er een zuchten over: 'O Heere help me toch, om Uw naams wil, om Uws Zoons wil. Heere. Hier sta ik, het was toch Uw weg en Uw wil. Het moest toch van U? Toont U dat dan nu...' Of dat je niet verder komt dan de psalmregel: 'ik ben nooddriftig, arm en naakt. O God, Mijn helper uit de ellende.

Haast U tot mij, wil bijstand zenden. Uw komst is het die mijn heil volmaakt'. Deze worsteling dat in de heilige dienst Gods naam om ons toch niet gelasterd zal worden, maar veeleer geëerd en geprezen vindt trouwens niet alleen (pas) plaats onder aan de kansel. Dat begrijpt u wel. Maar na alle voorbereidingen voor deze dienst ligt hier wel een markeringspunt. Straks in het gezamenlijke, openbare gebed wordt aan het eind ook gezamenlijk om deze hulp gevraagd. Als het goed is uiterst sober. Maar wat een voorrecht als je mag merken en voelen dat wanneer je daar staat er ook voor je gebeden wordt: 'Opentans de mond van Uw dienaren vervul die met Uw wijsheid en kennis opdat hij Uw Woord zuiver en vrijmoedig verkondige....Wil tot dat einde getrouwe dienaars in Uw oogst zenden en die alsoz begaven dat zij hun dienst getrouw mogen bedienen (uit het gebed voor en na de predikatie)'.

Wanneer u hiervan iets aanvoelt dan zult u begrijpen dat de verwoording in het openbare gebed niet altijd op een goudschaaltje moet wegen. Er is iemand uit onze lezerskring die laat weten er moeite mee te hebben, wanneer

dan nog wel eens de woorden van Simson gebruikt worden, wanneer hij staat tussen de twee pilaren van de afgodstempel: 'HEERE, HEERE, gedenk toch mijner en sterk mij *ook alleenlijk ditmaal* o God....(Richteren 16:28a)'. Natuurlijk gaat het daar om een zeer bijzondere situatie, vlak voor zijn overwinnaarsdood. Maar de aangehaalde woorden mogen toch in de omstandigheden waarmee we begonnen toch ook wel gebruikt worden? Je kunt dan vaak ook niet verder vragen dan 'ook dit maal'. En al zijn de omstandigheden natuurlijk niet met de richter Simson te vergelijken, toch sterf je soms duizend doden daar onder aan de kansel. Trouwens het ging in dat Schriftgedeelte toch ook om iemand die het niet verdiende? Die alles verzondigd heeft? Die niets kan zeggen, wanneer de Heere hem nooit meer helpt? Laat ons dan toch deze woorden maar gewoon mogen gebruiken. Opdat de uitkomst zal zijn: nooit beschamende Rotssteen, wat zijt Gij nameloos goed! En dat gaat altijd door het onmogelijke..... Dat is Gods gewone weg met al Zijn nieuwgeboren kinderen.

goed bevallen, zo gaf ds. Van Eckevelde aan. Zulke vakdocenten kunnen zich meer concentreren op een bepaald vak. Er is sprake van een betere spreiding van de lessen, die de opleiding ten goede komt. Daarom stelt het curatorium voor om voortaan te onderscheiden tussen vaste docenten en vakdocenten. De vaste docenten worden door de generale synode benoemd, wonen de vergaderingen van het curatorium bij en zijn aanwezig bij de toelatingsgesprekken. Vakdocenten kunnen door het curatorium worden benoemd voor een bepaald vak en een bepaalde tijd.

Ds. A. Moerkerken wees erop dat er voorheen tijdens de opleiding onderwijs moest worden gegeven door drie vaste docenten in 25 disciplines. Elke docent moest dan gemiddeld acht vakken voor zijn rekening nemen. Dat is in onze tijd niet meer te doen. Hij was blij met de spreidingsmogelijkheid, die in het voorstel van het curatorium werd aangereikt. De personele bezetting kan nu veel gemakkelijker worden gewijzigd.

Het voorstel van het curatorium werd ter synode gunstig ontvangen. Wel werden nog een aantal vragen gesteld. Zo vroeg ds. C.A. van Dieren (Rijssen-Noord) of het curatorium wel voldoende oog heeft voor de mogelijke verjonging van het docentenkorps. Hij stelde ook voor docenten te benoemen die een universitaire theo-

logische opleiding hebben gevolgd. De voorzitter van het curatorium, ds. Van Eckevelde gaf aan dat daarvoor wel degelijk aandacht bestaat.

Ds. G. J. van Aalst (Klaaswaal) pleitte ervoor om het aantal vakdocenten niet vast te leggen met het getal drie. Enige elasticiteit is nodig om de opleiding zo goed mogelijk te behartigen. Een onderwijskundige noodzaak kan tot een andere benadering leiden dan de huidige. Zijn opmerking werd ook door andere synodeleden ondersteund.

Aan het einde van de bespreking vroeg ouderling J.H. Mauritz (Woerden) de aandacht van curatorium en synode voor het voortdurende predikanten tekort. Hij wees op het gevaar dat we het tekort gewoon gaan vinden, maar dat kan en mag niet. 'Als we zien op het aantal vacante gemeenten en als we letten op de gemiddelde leeftijd van het predikantenkorps, moeten we vaststellen, dat de nood hoog is. Dat moet ons een blijvende zorg zijn'.

De synode besloot ten slotte om in het licht van de besluitvorming het curatorium te vragen om voor de januarivergadering een voorstel tot aanpassing van het mandaat van het deputaatschap voor te bereiden

(wordt vervolgd)

Waarde, ds. M. Golverdingen

schap op de bordjes te begrijpen. Het resultaat: boze blikken van de Engelsen die in hun haast de weg naar boven of beneden geblokkeerd zagen door een groep Nederlandse scholieren. De leerlingen op hun beurt verbaasden zich over de onvriendelijke bejegening die hun te beurt viel.

Voorbeeld

Wellevendheid is een deugd die slechts weinigen meer beoefenen. Etiquette en omgangsvormen worden door velen gezien als onnodige ballast van vroeger. Toch hadden deze zaken wel degelijk hun nut. Omgangsvormen zijn de smeerolie voor een gemeenschap. Juist christelijke gemeenschappen zouden wat betreft wellevendheid het goede voorbeeld moeten geven. Helaas moeten we concluderen dat dit lang niet altijd het geval is.

Ook in onze kringen neemt men nog wel eens een loopje met de juiste omgangsvormen. Soms zelfs heel letterlijk als complete volksstammen direct vanuit de kerk door het rode voetgangerslicht lopen. U zult begrijpen dat dit verbazing oproept bij de nietsvermoedende voorbijganger. 'Dat Uw Naam om onzentwil niet gelasterd, maar geëerd en geprezen worde' is daar wel heel erg ver vandaan. Theologisch gezien zou er veel te zeggen zijn over de opvattingen van Corrie ten Boom, maar één ding had zij heel goed door; dat de enige bijbel die de ongelovigen lezen het gedrag van de christen is. Daarom is het van groot belang dat christenen zich in het maatschappelijke leven correct opstellen en met hun gedrag een voorbeeld van goede omgangsvormen zijn.

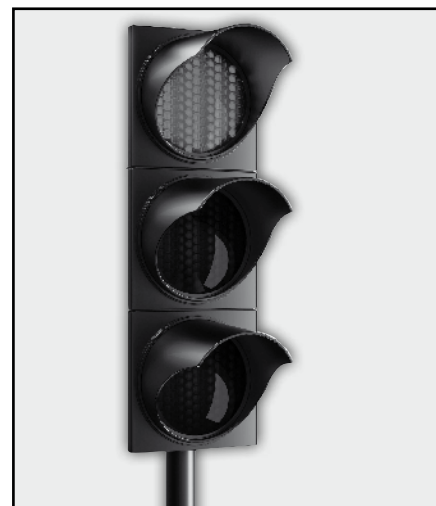
UIT DE SCHOOL

Het belang van de wellevendheid

Laatst was ik met mijn leerlingen in Engeland. Als je in een ander land verkeert vallen bepaalde dingen je op. Zo viel mij op dat de Engelse samenleving in sommige opzichten gedisciplineerder is dan de Nederlandse. In de metrostations van de wereldstad Londen was het bijzonder druk, maar het was er geen chaos. Totdat ...

er een Nederlandse groep leerlingen op het toneel verscheen. Vanzelfsprekend verstoorde mijn leerlingen de

orde niet opzettelijk. Het was geen kwade opzet om de Engelse reizigers te ergeren, maar het gebeurde wel. Niets vermoedend gingen de leerlingen op de roltrap staan. Om de paar meter staat er een bordje met het opschrift 'stand on the right'. Voor mij vormde dit voorval het ultieme bewijs dat deze werkweek in Engeland geen overbodige luxe is. De reis naar Engeland wordt immers ondernomen om de examenresultaten Engels te verbeteren en klaarblijkelijk was geen van mijn leerlingen in staat om de bood-

Kerkgangers massaal door rood voetgangerslicht

Vrouwelijke waardigheid

Op school merken we dat veel vormen van wellevendheid door leerlingen niet eens meer worden begrepen. Als docent moet je aan jongens uitleggen dat het openhouden van een deur voor dames normaal behoort te zijn en aan de meisjes moet je uitleggen dat het niet in strijd is met de vrouwelijke waardigheid om deze beleefdheidsvorm dankbaar te aanvaarden. Nu weet ik wel dat allerlei feministen niets ophebben met deze in hun ogen gedateerde omgangsvormen en zij deze vormen voorstellen als een bewijs van mannelijke heerszucht. Wat dat betreft lijkt er wel een totale 'herwaardering van alle waarden' te hebben plaatsgevonden. Het zijn toch juist deze omgangsvormen die uiting geven aan een diep respect voor de vrouw.

Kleding en communicatie

Wat betreft kleding is de wellevendheid eveneens soms ver te zoeken. Het getuigt van weinig respect voor de ander als we niet eens de moeite nemen om ons voor elkaar fatsoenlijk te kleden en ons haar te kammen. Veel jongelui veronderstellen dat een verzorgd uiterlijk eerder duidt op ijdelheid dan op respect voor de ander.

Communicatie is een ander terrein waar nog een wereld te winnen is wat betreft goede omgangsvormen. Predikanten, ouderlingen, agenten, ouderen en docenten worden veelal begroet met een welgemeend 'hoi'. Het is in de meeste gevallen echt goed bedoeld, maar je vraagt je wel af of opvoeders niet in staat zijn om de jeugd fatsoenlijk te leren groeten. 'Dag dominee' lijkt mij gepaster te zijn dan 'hoi'.

In de geschreven communicatie doet zich dit probleem nog sterker voor. De beleefdheidsvormen die bij een briefwisseling horen zijn we met elkaar klaarblijkelijk allang vergeten. Als docent krijg je emailtjes met de meest wonderlijke begroetingen, onbegrijpelijke afkortingen en bizarre taalfouten. Al met al ook geen teken van respect voor de ontvanger van dit soort berichten. Opvallend is dat het in de digitale communicatie veelal amicaler toegaat dan wenselijk is. Een zekere mate van afstand tussen leerling en docent is van belang.

Opdracht

De uitholling van de omgangsvormen heeft onderhand zulke vormen aan-

genomen dat onze overheid zich hier ernstige zorgen over maakt. Een aantal jaren geleden sprak toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Remkes zijn zorg uit over wat hij noemde 'de verhuftering' van de Nederlandse samenleving. De aandacht die voormalig premier Balkenende had voor waarden en normen moet in deze zelfde context geplaatst worden.

In het maatschappelijke leven hebben we bepaalde codes nodig om in goede harmonie samen te kunnen leven. Een minimum aan goede manieren is vereist om elkaar het leven niet onnodig zuur te maken. Wanneer enkele mensen zich niet aan de afspraak houden om rechts op een roltrap te gaan staan, dan raakt de zaak ontregeld. Er ontstaan wederzijdse irritaties en velen missen hun volgende trein. Als de meest basale omgangsvormen niet meer in ere worden gehouden,

dan geraakt een hele samenleving in het ongerede. Wellevendheid moet niet een hobby zijn van een enkeling, maar moet een opdracht zijn aan allen.

Vanwege de in de samenleving gesignaleerde problemen ziet de Inspectie van Onderwijs erop toe dat er op scholen meer aandacht gegeven wordt aan burgerschap. U begrijpt dat dit geen overbodige luxe is. Het is van groot belang dat opvoeders weer aandacht krijgen voor omgangsvormen. Laten we als ouders, scholen en kerken de wellevendheid weer hoog op de agenda zetten. Als reformatische christenen hebben we hierin een belangrijke taak want bij de stijl van het Koninkrijk hoort toch op zijn minst dat we ons houden aan de juiste omgangsvormen.

Rijssen,

E.G. Bosma

Vanavond komen ze...

Onder de pakkende titel "Vanavond komen ze" verscheen van de hand van onze geliefde broeder, ds. G.J. van Aalst, een toegankelijk boekje waarvan je zou wensen dat het in elk gezin en in het bezit van iedere ambtsdrager was.

In 25 korte hoofdstukken geeft dit boekje onderwijs vanuit de Schrift en de geschiedenis van Gods kerk over de noodzaak, het doel en de praktische vragen rondom het huisbezoek. De vele praktische tips voor de invulling van dit bezoek in de één-en-twintigste eeuw(!) maken het voor gemeenteleden en ambtsdragers waardevol.

'Ambtsdragers moeten de gemeente leiden, ze dienen te waken over leer en leven. Hen is niet alleen maar de zorg voor het geheel van de gemeente opgedragen. Ze hebben zich ook te bekommeren over de enkeling, het individuele gemeentelid. De Heere ging hun daar Zelf in voor. Het gaat om de persoonlijke zorg voor en de waarde van deze ene ziel'. Zo wordt vanuit hoofdstuk 1 de lijn getrokken naar het huisbezoek. Met teleurstelling wordt vastgesteld dat de band tussen huisbezoek en avondmaalsbediening te

los is geworden. 'Er is soms kritiek op de ambtelijke bezoeken rondom de (eerste) avondmaals-gang. Ze worden wel eens omschreven als 'geestelijke keurmeesterij'. Onze vaders dachten daar kennelijk anders over'.

Aan de belangrijkste voorbereiding op elk huisbezoek wordt niet voorbij gegaan: 'Ga nooit op huisbezoek zonder vooraf het aangezicht van de Heere gezocht te hebben. Vraag Hem om hetgeen geen mens van zichzelf heeft, namelijk bekwaamheid en getrouwheid om werkelijk zielenbezoek te mogen afleggen. Bid ook om ootmoed, zelfverloochening en een bewogen hart (...). Dat om mijnentwil Uw Naam toch niet gelasterd zou worden, maar veeleer geëerd en geprezen'.

Helder omschrijft de auteur diverse aspecten van het huisbezoek. Zo komen, onder andere, tijdelijke en geestelijke noden aan de orde op een goed huisbezoek. Maar ook is er aandacht voor de wijze waarop de huisgodsdienst gestalte krijgt, de band met de gemeente onderhouden wordt en hoe het staat met de christelijke levensstijl. Ambtsdragers zijn weliswaar 'als gasten onder het dak van de gemeenteleden, maar als gezanten van

de hoogste Koning hebben zij wel de taak aan het gesprek sturing te geven (...). Het is allereerst: luisteren, luisteren en nog eens luisteren'.

Tegelijk moet er ook gesproken worden: tijdens elk bezoek, vanuit de Schrift, met liefde, warmte en aandrang. Maar ook na het huisbezoek: spreken met de Heere. 'Bij Hem alle zorgen, tekort en schuld neerleggen, Hem vragen om verzoening over de ambtelijke en persoonlijke tekorten en Hem danken voor alle hulp en wijsheid die Hij die avond gaf'.

Al lezend is het alsof je, in een niet onbekend gebouw aan de Boezem-singel, meegenomen wordt door de 'vakdocent' naar de praktijk van het ambtelijke leven. Persoonlijke genade is voor het dienen als ambtsdrager -

ook bij de huisbezoeken - zo noodzakelijk, maar enige toerusting is - in de tijd waarin we leven - broodnodig. In het pas begonnen huisbezoekseizoen verdient het aanbeveling dit boekje ter hand te nemen. Ter overdenking en opscherping bij deze belangrijke taak voor onze ambtsdragers. Maar ook, om als gemeentelid te verstaan wat onze ambtsbroeders drijft. Van harte aanbevolen!

N.a.v. 'Vanavond komen ze; gedachten over huisbezoek'; ds. G. J. van Aalst, uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 890 336 08180 6, 112 blz, € 9,95

Geldermalsen,

ds. B. Labee

4

Zorg voor jongeren

Jeugdwerk: meer dan een alternatief

'Jongelui, ik wil jullie aan het eind van de avond nog even wijzen op de preek van de dominee van afgelopen zondag. Het ging over kleding, weet je nog? Jullie vinden kleding belangrijk. Je geeft vooral om merkkleding. En je ziet het goed! Kleding is belangrijk. Jezus zegt: Ik raad je dat je van Mij koopt, witte klederen, opdat je bekleed mag worden en de schande van je naaktheid niet geopenbaard zal worden. Die kleding is gemerkt door het bloed van de Heere Jezus en is zonder geld te koop!'

Zo zou een voorzitter een verenigingsavond kunnen besluiten. Nog één keer het Woord van God aan de harten van de jongeren leggen. Zodat ze daarmee naar huis gaan. Nog even de preek van zondag terughalen. Om de verbinding te leggen met de prediking. Het geloof is toch uit het gehoor? En het gehoor door het Woord Gods? Dat laat meteen de spits zien van het jeugdwerk. Het gaat om het hart, het heil van kinderen en jongeren. De Bijbelse boodschap van zonde en genade is de kern van het kerkelijk jeugdwerk. Haal je dat weg, of verdwijnt dat naar de achtergrond, dan valt het bestaansrecht weg. Dan wordt het open jeugdwerk of algemeen vormingswerk.

Het is van groot belang vast te houden aan het Woord van God als fundament en kern van het kerkelijk jeugdwerk.

Jeugdwerk aantrekkelijk?

De vraag kan gesteld worden: sluit het kerkelijk jeugdwerk nog wel aan bij de jongeren van tegenwoordig? Feit is in ieder geval dat van de ondervraagde jongeren in de achterban van het Landelijk Contact Jeugdwerk Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) 59% naar de jeugdvereniging gaat. In de Gereformeerde Gemeenten ligt dat percentage gemiddeld nog iets lager, ben ik bang, zo rond de 50%. De jongeren die komen, waarderen -naast de betrokkenheid en gezelligheid- óók de inhoud. Ze zijn gemiddeld wat serieuzer en principiëler dan de jongeren die de vereniging niet bezoeken, zo blijkt uit het LCJ-onderzoek. Dat ligt voor de hand. Wel blijkt dat de scheidslijnen niet scherp zijn te trekken. Het is niet zo dat op de vereniging alleen maar 'vroompjes' zitten, die keurig netjes leven en heel anders zijn dan de rest van de jeugd van de gemeente. Wel bidden ze vaker en lezen ze meer uit de Bijbel. Ook liggen hun ethische opvattingen dichterbij de Bijbelse normen.

Beter alternatief

Het LCJ heeft ook de doorstroming

van jongeren van de ene naar de andere leeftijdscategorie op een rijtje gezet. De indruk bestaat nogal eens dat er bij de +16 een forse terugval in bereik is ten opzichte van de -16. Dit blijkt echter 'mee' te vallen. Er is geen echte breuklijn te ontdekken. Het percentage dat naar de vereniging gaat, zakt vanaf de +12 geleidelijk terug. Dat beeld is herkenbaar in de Gereformeerde Gemeenten. Het is een fenomeen waarmee leidinggevend en kerkenraden worstelen: hoe houd je jongeren vast als ze ouder worden en de alternatieven toenemen? Je wilt ze zo graag binnen de gemeente een plek geven. Waar kun je je vrije tijd beter besteden dan binnen de grenzen van de kerkelijke gemeente? Daar kunnen ze hun leeftijdsgenoten ontmoeten en vriendschappen sluiten. Binnen de veilige sfeer van een kerkelijke vereniging kunnen ze samen met betrouwbare leidinggevend zoeken naar antwoorden op (levens)vragen die vanuit de kakofonie van deze wereld op hen afkomen. Jeugdwerk is daarmee niet zomaar een alternatief!

Geboden bewaren

Het is dan wel belangrijk dat er in de gemeente ruimte is voor jongeren. Jongeren hebben vragen. Ze zoeken naar geborgenheid en een goede sfeer, maar ook naar antwoorden op hun vragen. Krijgen ze die in de gemeente? Is er echt aandacht voor hen? Of is de gemeente toch meer iets van oudere mensen? Onze kinderen zijn kinderen van de gemeente en horen er helemaal bij. Sterker, als de Heere het geeft, zijn zij de kerk van de toekomst.

In Psalm 78:4 worden we aangespoord 'de loffelijkheden des HEEREN, en Zijn sterkheid en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft', niet te verbergen voor onze kinderen, voor het navolgende geslacht. Opdat 'zij hun hoop op God zouden stellen en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren' (vers 7). Na de prediking en de catechese mag het jeugdwerk daaraan een bijdrage leveren.

Schrift en belijdenis

Er leven wel eens vragen over de noodzaak van jeugdwerk. Als jongeren op zondag onder het Woord komen en doordeweeks de catechisaties volgen, dan is dat toch voldoende? We moeten inderdaad vasthouden aan de onmisbaarheid van de prediking en het ambtelijk onderwijs. Die weg wijst de Heere in Zijn Woord. Wat is dan de meerwaarde van jeugdwerk?

Jongeren hebben er behoefte aan om datgene wat ze in de Bijbel tegenkomen, of in de samenleving waarin ze staan, of in hun eigen leven, met elkaar te delen en te bespreken. Die verwerking van de dingen is van groot belang. Zo krijgt het een plaats in hun leven. Daarbij is het natuurlijk belangrijk dat dit gebeurt bij het licht van Gods Woord en op grond van de gereformeerde belijdenis. Dat gebeurt op de vereniging! Zo wordt hen richting gegeven en worden ze verbonden aan de gemeente.

Het zal in de prediking regelmatig gaan over het gebed. Denk alleen al aan de zondagen 45-52 van de Heidelbergse Catechismus. Ook op catechisatie zal het gebed behandeld worden. Maar vaak is er weinig ruimte om eens even stil te staan bij moeilijke dingen als kringgebed, gebedsgenezing, of, zoals pas nog is aangestipt: het zogenaamde zondaarsgebed. Dat zijn thema's die bij uitstek aan de orde kunnen komen op de jeugdvereniging. Daar is tijd, ruimte, veiligheid om over deze dingen na te denken en te zoeken naar antwoorden in de Schrift en in de belijdenis.

Goede begeleiding is daarbij noodzakelijk. Er wordt heel wat van leidinggevers in het jeugdwerk gevraagd.

Hart voor jongeren

Keer op keer blijkt dat een goede relatie met leidinggevers van groot belang is. Leidinggevers met een hart voor jongeren en een grote betrokkenheid op het Woord kunnen van grote betekenis zijn voor jongeren in de moeilijke leeftijdsfasen waarin ze zich bevinden.

Als gemeente onderschatten we dat wel eens. Dat vraagt niet alleen waardering voor het werk dat leidinggevers doen. Het is ook belangrijk dat we in de gemeente zoeken naar mensen die geschikt zijn voor het werken met jongeren. En, wat is het verblijdend als mensen met gaven dan ook beschikbaar zijn.

Soms merk je dat leidinggevers er betrekkelijk alleen voor staan. De kerkenraad is wel positief, maar heeft het ook erg druk met veel andere, belangrijke zaken in de gemeente. Veel ouders waarderen het dat hun kinderen naar de vereniging gaan, maar gaan er soms wel erg vrijblijvend mee om. Catechisatie is verplicht - en laat dat zo blijven! - maar daarmee is jeugdwerk nog niet vrijblijvend.

Als ouders hun kinderen niet stimuleren naar de vereniging te gaan, wat kun je dan van de kinderen verwacht-

ten? Zeker bij -16 verenigingen is het heel goed om de kinderen er 'gewoon' naartoe te sturen. Tieners mopperen soms wel eens, maar vaak waarderen ze het niet negatief dat ze door hun ouders naar de vereniging worden gestuurd. Ik weet dat de praktijk weerbarstig is, maar op die manier wordt een positieve traditie opgebouwd en hoop je dat jongeren trouw blijven aan de gemeente en ook deelnemen aan het +16-werk. Ook dat zul je als ouders maximaal moeten stimuleren. Niet als doel op zich, maar om de kinderen te verbinden aan het Woord en aan de gemeente. Dat is toch de werkplaats van de Heilige Geest?

Steun

Een kerkenraad kan daarin een positieve rol spelen. Het jeugdwerk gebeurt onder ambtelijke verantwoordelijkheid. Ik hoor vaak van ambtsdragers dat het aan de orde komt op de huisbezoeken. Ook in het ambtelijk gebed mag er aandacht zijn voor

het werk onder de jongeren van de gemeente, zowel plaatselijk als landelijk. Het is werk dat binnen de gemeente mag gebeuren. Bovendien kan het tot steun zijn van leidinggevers en de jongeren zelf, en het laat aan ouders zien dat de kerkenraad het belangrijk vindt.

Zo belangrijk, dat de zegen van de Heere niet gemist kan worden.

(slot volgt)

Woerden,

L.A. Kroon

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Aalburg:

ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;

Te Boskoop en Rotterdam-Zuidwijk:

ds. D.W. Tuinier te Aagtekerke;

Te Hilversum:

ds. A. Schot te Nunspeet.

BEDANKT

Voor Bodegraven:

ds. P. Mulder te Krimpen a/d IJssel;

Voor Borssele en Sheboygan (U.S.A.):

ds. G.M. de Leeuw te Ridderkerk;

Voor Ermelo:

ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;

Voor Leerdam: ds. J.M.D. de Heer

te Middelburg-Centrum;

Voor Lelystad:

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Voor Oudemirdum: ds. W. Silfhout

te Capelle a/d IJssel-Middelwatering;

Voor Scheveningen:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;

Voor Stolwijk: ds. A.H. Verhoef

te St. Catharines (Canada);

Voor Zwijndrecht:

ds. D. de Wit te Rijssen-West.

BERICHTEN

■ DEPUTAATSCHAP VOOR DE EVANGELISATIE

Door het deputaatschap is opnieuw een kerstfolder uitgebracht. De titel hiervan is: "Kerst: romantiek of realiteit". De prijs bedraagt € 0,09 per stuk, incl. BTW. Bestellingen kunnen geplaatst worden, uitsluitend schriftelijk of per e-mail bij de

depothouder A.E. Schouten,

Slotplein 169, 2902 HR Capelle a/d IJssel,

tel. 010-4505995 en

e-mail: aeschouten@kliksafe.nl

Een eigen opdruk op de achterzijde is mogelijk vanaf € 83,00 voor de eerste 1000 exemplaren, per 1000 exemplaren meer telkens € 20,50 extra. Prijzen excl. BTW.

U kunt ook een keuze maken uit de eerder verschenen kerstfolders. De titels hiervan zijn :

"Het Licht der wereld" - "Met haast" - "De Ster in Bethlehem" - "Grote blijdschap" - "God met ons" - "Vrede op aarde" - "Kerst-kind" en "De Kerstgave van God"

Het is onze wens en bede dat, onder beding van Gods zegen, deze folders een middel mogen zijn, om ons steeds verder afdwalend volk in aanraking te brengen met het Woord van God.

G. Golstein, algemeen secretaris

■ JONGERENHERVORMINGS- AVONDEN JEUGDBOND

Zierikzee – zaterdag 23 oktober

Locatie: Nieuwe Kerk

Appelwoord: ds. J. Schipper

Muzikale medewerking: jongerenkoor 'Matthánja' uit Goes, organist: Joost van Belzen, pianist: Mark Brandwijk

Inloop: 19:00 uur

Aanvang: 19:30 uur.

Dordrecht – zaterdag 23 oktober

Locatie: Augustijnenkerk

Appelwoord: ds. A.A. Brugge en ds. K.J. Kaptein

Muzikale medewerking: samengesteld jongerenkoor 'Tehillah' uit Dordrecht en 'Sjalom' uit H.I. Ambacht, organist: Aart Bijkerk

Inloop: 19:00 uur

Aanvang: 19:30 uur

In samenwerking met: HHJO, LCJ en HJC

Rhenen – zaterdag 30 oktober

Locatie: Cunerakerk

Appelwoord: ds. F. Mulder

Muzikale medewerking: instrumentaal jongerenensemble 'Animato' en 'Create Cantus', mannenkoor 'Canticum' uit Gouda, organist: Bert Roest

Inloop: 19:00 uur

Aanvang: 19:30 uur

Rijssen – zaterdag 30 oktober

Locatie: Tabernakelkerk

Appelwoord: ds. D. de Wit

Muzikale medewerking: jongerenkoor 'Cantica' uit Rijssen, organist Gerard Harbers

Inloop: 19:00 uur

Aanvang: 19:30 uur

ZIN-IN +21 BIJEENKOMST

Waarover: 'Her-vorm je'

Wanneer: **zaterdag 23 oktober**

Wie: ds. G.J. van Aalst

Waar: Sint-Janskerk, Gouda
(GEWIJZIGD!)

Achter de Kerk 16.

Aanvang: **19:30 uur**

Informatie: www.jbagg.nl/zin-in

■ REFORMATIEHERDENKINGS- BIJEENKOMST

Op **zaterdag 30 oktober** is er in de kerk van de Geref. Gemeente van Zwijndrecht, Burg. Janssenlaan 37, een bijeenkomst ter herdenking van de Reformatie. M.m.v. jongerenkoor "Laudate Deum" uit Ridderkerk, organist Jan van der Hel en gemengd koor "Canticum" uit Zwijndrecht, organist Reinier Korver. Opening: ouderling N.J. Teerds, Meditatie en sluiting: ds. G.J. van Aalst. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. de Spaanse Evangelische Zending.

■ ZANGBIJEENKOMSTEN

Alphen aan den Rijn

Psalmzangavond op **zaterdag 6 november**, aanvang 19.30 uur, in de Advents-kerk te Alphen a/d Rijn, Julianastraat 69, m.m.v. Ridderkerks mannenkoor, organist Bert Roest en Pieter Heykoop, improvisatie en begeleiding samenzang. Opening en meditatie: ds. A.B. van der Heiden. Spreker C.G. van der Staaij (SGP).

Heusden

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 23 oktober**, aanvang 19.30 uur, in de Grote of Catharijnekerk te Heusden, met medewerking van o.a. kinderkoor "Asaf" en jongerenkoor "Cantilena" uit Werkendam en enkele instrumentalisten. Algehele leiding evangelist H.J. van den Boogaart. Collecte t.b.v. Evangelisatiepost Tilburg.

Hilversum

Hervormingszangavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Hilversum op **zaterdag 30 oktober**, aanvang 19.30 uur. M.m.v. gemengd koor "Opent uwe mond" (Scherpenzeel) en gemengd koor "Al-táscheth" (Hilversum) en enkele instrumentalisten. Appelwoord door evangelist J.H. van den Boogaart. Collecte t.b.v. evangelisatiepost Tilburg.

Hoogeveen

Psalmzangavond op **vrijdag 22 oktober**, aanvang 19.45 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Coevorderstraatweg 50 te Noordscheschut. M.m.v. gemengd koor "Magnalia Dei" uit Groningen. Meditatie: evangelist C. van Drunen. Collecte t.b.v. aflossing kerkbouwschuld Geref. Gemeente Hoogeveen.

Kampen

Neêrlands mannenzang op **zaterdag 23 oktober** in de Bovenkerk te Kampen. Organist Pieter Heykoop. Ds. A. Schot zal de psalmen van een toelichting voorzien. Collecte t.b.v. de GBS. Toegangsprijs: € 5,- p.p. Aanvang: 14.00 uur (deuren open: 13.15 uur); sluiting: rond 17.00 uur.

Middelburg

Hervormingszangavond op **zaterdag 30 oktober** in de Ter Hoogekerk te Middelburg, m.m.v. het kinderkoor "Blijde Stemmen" en het Walchers mannenkoor, aldaar. Opening door een ouderling van de Geref. Gemeente te Middelburg-C. Aanvang 19.30 uur.

■ REGIONALE BIJEENKOMSTEN HELPEDE HANDEN

De *Contactgroep Gedragsproblemen van Helpende Handen* organiseert dit najaar drie regionale bijeenkomsten over het thema **AD(H)D en communicatie**.

Spreker is ADHD-coach Jacqueline Heskens. De avond is bestemd voor ouders van kinderen met gedragsproblemen en een normale of hoge intelligentie, met of zonder diagnose.

Tijdens de avond wordt er informatie gegeven en is er volop gelegenheid met elkaar over het thema door te praten.

Wanneer en waar?

Alle bijeenkomsten beginnen om **20.00** uur.

Donderdag 11 november: Gorinchem,

Tapperstraat 1, Ds. Koelmanschool

Woensdag 17 november: Apeldoorn,

Zonnedaauw 8, Eben Haëzerkerk

Donderdag 25 november: Barendrecht,

Ploegwei 1, Zuiderhavenkerk

Vanaf 19.30 uur staat de koffie klaar.

Kosten

Leden van Helpende Handen en Op weg met de ander: gratis

Niet-leden: € 5,- p.p.

Meer informatie en aanmelding via www.helpendehanden.nl, (0348) 48 99 70 of gedragsproblemen@helpendehanden.nl

■ NAJAARSVERGADERING ADOPTIEVERENIGING

Najaarsvergadering van de Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte (AVGG) op **zaterdag 6 november** in aula Alpha van de Driestar, Ronsseplein 1 te Gouda, onder voorzitterschap van dhr. C.G. van der Staaij.

Dhr. J.A.P. Vroomans (werkzaam bij het Ministerie van Justitie en mede-auteur van de brochure 'Adoptie, trends en analyse') en mw. M. Schouten - Hupkes (voorzitter van de Nederlandse Adoptie Stichting), zullen een lezing houden over het thema: 'Ontwikkelingen rond adoptie: terugblikken en vooruitkijken'.

Voor vragen: de secretaris van de vereniging, de heer J.J. de Graaf, tel. 078-673 5109 (liefst na 20:00 uur) en e-mail: secretaris@avgg.nl

■ VAN WIE IS DEZE RING?

Op laatstgehouden biddag is in een collecte van de Gereformeerde Gemeente

Kruiningen een trouwring aangetroffen met inscriptie 'Annie'. Tot nu toe hebben wij de eigenaar niet kunnen achterhalen.

Wij willen u vragen tips over de mogelijke eigenaar door te geven aan kosten A. Steenpoorte, tel. 0113-38 33 55.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 24 OKTOBER 2010

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Boogaard en 14.30 uur leesdienst; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. Maljaars; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Andijk 19.00 uur ds. De Wit; Apeldoorn 16.00 uur ds. Schot; Arnhem 14.30 uur ds. Pater; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. De Heer; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Meeuse; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Berakenwoude 19.00 uur ds. Van Rijswijk; Bodegraven 16.30 uur ds. Driessen; Boskoop 18.00 uur ds. Maljaars; Breda 14.30 uur ds. Brugge; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Den Helder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. De Wit; Deventer 17.30 uur ds. Tuinier; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 15.00 uur ds. Schreuder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.30 en 19.00 uur ds. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Emmeloord 9.30 uur ds. Baan en 19.00 uur ds. Schot; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enschede 17.30 uur stud. Visser; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. Tuinier; Ermelo 9.30 uur ds. Hakvoort en 18.30 uur ds. Kleppe; Genemuiden 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Hogchem; Goes 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 15.30 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Groningen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Kattenberg; Haamstede 17.00 uur ds. Moens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hellevoetsluis 18.00 uur stud. Huijser; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst;

Hilversum 10.00 uur ds. Kleppe; Hoogvliet 19.00 uur ds. Silfhout; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 15.00 uur ds. Baan; Kamperland 15.00 uur ds. Moens; Kapelle-Biezelinge 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Kortgene 14.30 uur ds. P. Mulder; Krabbendijke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Hoogerland; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Kruiningen 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Leerdam 10.00 uur ds. Van Gelder en 14.30 uur ds. Karens; Leiderdorp 10.00 uur ds. Maljaars en 19.00 uur ds. Clements; Lelystad 16.00 uur ds. Hakvoort; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Mijdrecht 15.30 uur ds. De Waard; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur ds. De Waard; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Beens; Nunspeet 9.30 uur ds. Schot en 15.00 uur (H.D.) ds. Meeuse; Oostburg 15.00 uur stud. Baaijens; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oostvoorne 10.00 en 15.30 uur stud. Huijser; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. Pater; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 19.00 uur ds. Baan; Poederoyen 9.30 uur ds. Joosse; Poortugaal 15.30 uur ds. Van Gelder; Puttershoek 10.00 en 16.00 uur ds. Verweij; Rhenen 10.00 en 15.30 uur ds. Boeder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.00 uur (H.D.) ds. Golverdingen; Rotter-

dam-Alexanderpolder 10.00 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Centrum 16.30 uur ds. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Terlouw; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. Van der Net; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Scheveningen 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Sint-Analand 14.30 uur ds. Bakker; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. Brugge; Stad aan 't Haringvliet 14.30 uur ds. Schipper; Terneuzen 10.00 en 18.00 uur stud. Baaijens; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Labee; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Manen; Vlaardingen 10.00 uur ds. Driessen; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Wierden 9.30 en 15.00 uur stud. Visser; Woerden 18.30 uur ds. Van Gelder; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Hakvoort; Yerseke 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 15.30 uur ds. Labee; Zwolle 9.30 uur ds. J. Karels en 19.00 uur leesdienst.

■ DINSDAG 26 OKTOBER 2010

Dinteloord 19.30 uur ds. Van Krimpen; Doetinchem 19.30 uur ds. Van Eckeveld; Poederoyen 19.30 uur ds. Mondria; Stolkwijk 19.30 uur ds. Van Dieren.

■ WOENSDAG 27 OKTOBER 2010

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Verweij; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. Hakvoort; Beekbergen 19.30 uur ds. Verschuure; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hoofddorp 19.45 uur ds. Brugge; Meeuwen 19.30 uur ds. Van Aalst; Opheusden 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Scherpenisse 19.30 uur ds. Bakker; Terneuzen 19.30 uur ds. Meeuse; Veenendaal 19.30 uur ds. Vermeij; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ WOENSDAG 27 OKTOBER 2010 DANKDAG

Aalburg 9.30 uur ds. Mondria en 15.00 en 19.30 uur ds. Melis; Amsterdam-Noord 14.30 en 19.30 uur ds. Schipper; Enschede 15.00 en 19.30 uur ds. Boeder; Ermelo 14.30 en 19.30 uur ds. Van Manen; Gro-

ningen 14.30 en 20.00 uur ds. Kattenberg (H.D.); Hellevoetsluis 14.30 en 19.30 uur ds. Terlouw; Katwijk aan Zee 15.00 en 19.30 uur ds. Mondria; Rotterdam-IJsselmonde 9.30, 14.30 en 19.30 uur ds. De Leeuw; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. Vischer; Sprang-Capelle 15.00 en 19.30 uur ds. Karens; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. Bredeweg; Zaandam: zie Amsterdam-Noord.

■ DONDERDAG 28 OKTOBER 2010

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Kampen 19.30 uur ds. De Heer; Marknesse 19.30 uur ds. De Wit; Mijdrecht 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. Schipper; Oud-dorp 19.30 uur ds. Pater; Rilland-Bath 19.30 uur ds. Van Belzen; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. Schot; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Labee.

■ VRIJDAG 29 OKTOBER 2010

Ridderkerk 14.30 uur ds. De Leeuw (huw. bev.); Scherpenisse 14.30 uur ds. Bakker (huw. bev.).

■ ZATERDAG 30 OKTOBER 2010

Zwijndrecht 19.30 uur ds. Van Aalst (Herformingsdienst).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

ADVERTENTIES

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Meliskerke heeft met leedwezen kennisgenomen van het overlijden van haar oud-organist, de heer

J.L. Jacobusse

in de leeftijd van 46 jaar.

Van 1996 tot 2001 heeft hij de erediensten in onze gemeente begeleid. De Heere ondersteunde de achtergebleven betrekkingen en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Meliskerke, 11 oktober 2010

Namens de kerkenraad
ds. G.J.N. Moens, preses
S. Riemens, scriba

Te koop: in **RIJSSEN**, leuke vrijstaande jaren 30 woning op loopafstand van centrum en Zuiderkerk. Geheel gerenoveerd. 5 slaapkamers. Tel. 06-21488604 graag bellen na 8 uur 's avonds

Actie: 20% korting op alle meisjes kinderkleding!

Wij verkopen ook speelgoed en andere creatieve dingen.

Kijk eens in onze webwinkel:
www.mijnwebwinkel.nl/winkel/winkelvansinke

Met uw aankoop steunt u hulp aan weeskinderen in Malawi!

WERKENDAM: te koop vrijstaand woonhuis met loods op 5 min. loopafstand van kerk, school en winkels!! Bouwjaar 2001, alles goed onderhouden en energiezuinig, 5 slpk, kantoor, tuinhuis en grote tuin. Inl. tel: 06-51388319.

Uddel. Te huur: vakantiewoning voor 2 personen.
Voor info: 06-11841606.

Gezin, 4 personen **zoekt** huisje buitenaf in **Zeeland**. Huur ca. € 400,- p/m. Tel. 06-40701160

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

Familie/ vakantiehuis "Haus Irmgard" op de Hunsrück (Duitsland) ± 25 km vanaf de moezel en ± 25 km vanaf de Rijn. 25 slaappleatsen, onderverdeeld in div. appartementen. Ook per appartement te huur. www.hetankermaritiem.nl/hausirmgard.html
Tel. 06 20735340/ 0620735341

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies**

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Jongeman (25) zoekt i.v.m. werk **woonruimte in Den Bilt** of omgeving. Vanaf 1 november.
Tel: 0629484808

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommersdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

Christelijke begrafenisverzorging
De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging in de provincie Utrecht en de regio's Gouda en Hilversum.
Tel. 0346-281711.
Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

BBV Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begravenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

'n Helder geluid!

Lagarde

De geluidssystemen
van Lagarde,
helder en krachtig.

Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster

Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Kamers te huur in vrijstaande
woning te **Barneveld**.
Op 500 mtr vanaf station.
Meer informatie?
Bel naar 0342-751923
b.g.g. jantine@hardemanisolatie.nl

Rust en ontspanning in de Eifel!

Genieten van de schitterende
herfstkleuren!
Ruime appartementen te huur.
Inl.: 0049-6594258990 en
www.huizesolagrati.nl

't Boekenhoekje

Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken

Theologische werken

Cadeau-artikelen

Kinderboeken

Verklaringen van

CD's

Bijbels

Bijbel, Catechismus e.a.

Muziekcassettes

(Statenvertaling)

Levensbeschrijvingen

Bladmuziek

Psalmboeken

Diverse wenskaarten

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

Een presentatie over evangelisatie.

- Geestelijke nood in Nederland
- Bijbelse opdracht van evangelisatie
- Evangelisatie op de posten
- Evangelistie vanuit de gemeenten
- Praktijkvoorbeelden
- Vragenbeantwoording

Voor kerkenraden,
verenigingen of
commissies komt
onze voorlichter 's
avonds of overdag
graag langs om
een mooie presen-
tatie te laten zien
over het evangeli-
satiwerk in ons
land. Informatief,
bezzinnend en prak-
tisch!

Bel onze voorlichter dhr. C.W. van Haften: Tel. 0341-253588.
Presentatie op scholen (met een lesbrief) is ook mogelijk.

Neêrlandse Mannenzang

*Samen
Psalmen zingen
met
Pieter Heykoop*

op D.V.

zaterdag **23 oktober** 2010
Bovenkerk te Kampen
Aanvang 14.00 uur

Algehele leiding: **ds. A. Schot**

Collecte t.b.v. GBS

Toegang: € 5,-

Busvervoer mogelijk vanuit Zeeland en Ridderkerk
(www.burgtours.nl)

Voor meer informatie zie:
www.veelzijdiginmuziek.nl

B. Smytegelt (NIEUW) Naar een uitgave van 1857

De weg der heiligmaking, 9 preken, 224 blz.

€ 22,50

J. Beukelman

Vervolgstoffen 2 delen, 90 preken, ca. 1000 blz.

€ 89,-

J. Hanappier

Bid om de vrede van Jeruzalem

3 preken en levensschets, 109 blz.

€ 14,95

B. Smytegelt

Des Christens Heil en Sieraad, 45 preken, 512 blz.

€ 39,50

Te bestellen bij:

Boekhandel - uitgeverij De Oude Wijn

Te bestellen:

Tel. 033 286 5548 of

E-mail: vanvulpen@kliksafe.nl

Geen verzendkosten

Ook verkrijgbaar bij de erkende boekhandelaren.

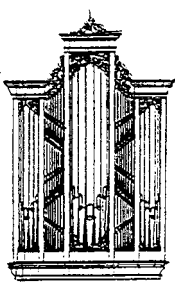
De Oude Wijn heeft als uitgangspunt oude werken weer toegankelijk te maken.
Al de werken zijn wel overgezet in huidige spelling, maar niet hertaald of her-
schreven.

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
 Begrafenissen
 Telefoon (0172) 21 21 22
 Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden

begrafenisverzorging
Den Hollander
 Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
 Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
 Geen crematies.

 T. den Hollander
 P.N. den Hollander
 Mozartlaan 13
 3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen
met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.
 Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.
 • H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Meliëste.
Begrafenisonderneming de Jongh
 Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
 Waardenburg T (0418) 652 039
 Werkendam T (0183) 701 017
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Orgelmakerij Boogaard

 Gravenstraat 4
 7461 TN RIJSEN
 Telefoon 0548-521637
 Telefax 0548-544904
 Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland
Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwend, Doelgericht
 Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan **kinderen, jongeren en volwassenen** met o.a.:
 • Relatieproblemen
 • Opvoedingsvragen
 • Gedragsproblemen
 • Gezinsproblemen
 • Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
 • Arbeidsproblemen
 • Autistisch Spectrum Stooris
 Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen en verlengen.
Voor meer informatie of aanmelding: 010 - 483 64 08
Vestigingslocatie: Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER
 hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen
 • **RIDDERKERK**
 Verlengde Kerkweg 11
 • **BARNEVELD**
 Wilhelminastraat 14
 • **METEREN (GELDERMALSEN)**
 Dorpsstraat 18
 Bel voor informatie of aanmelding:
0180 - 42 69 55
 of kijk op www.psychbrouwer.nl

Tom van Hell Fotografie
 Bruidsreportage's vanaf € 750 incl album
 Familiefotografie 033 2774445
 Bedrijfsfotografie. 06 27122967
www.tomvanhell.nl
 Reportage incl. professioneel digitaal album
 40 x 30 cm 50 blz voor € 975

• DIVERSE BLOKFLUITEN
 • MUZIEKSTANDAARDS
 • ROEMEENSE PANFLUITEN
 R. MULDER - STAPHORST
 06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
WWW.MULDERMUZIEKINSTRUMENTEN.NL

REVOKE

 I www.revoke.nl
 E info@revoke.nl
 T 0184-642253
 Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

Zorg dichtbij

 Actief in uw regio!
 Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:
 • Huishoudelijke verzorging
 • Persoonlijke verzorging
 • Verpleging
 • Psychosociale zorg
 Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!
Agathos
 THUISZORG
 T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl
Zorg met een eigen kleur

HELP MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND

 Ziet u mogelijkheden om tijdens uw verblijf in Duitsland een of meer van onze vertaalde oudvaders weg te geven? Als tegengif tegen het heersende Humanisme en Modernisme? Kijk dan op onze website www.svvhed.org voor de boeken, of bestel een catalogus/infoboekje.
T 0416 - 691788
svvhed@kliksafe.nl
Gift: 548.98.79.20
 HEIDELBERG & DORDRECHT

Karel Pul begrafenisverzorging
 • Dag en nacht bereikbaar voor persoonlijke zorg
 • Wij verzorgen begrafenissen op de gehele Veluwe en omliggende plaatsen
Tel. 0341-562757 www.karelpul.nl
 Korpersteeg 24a, 3853 LD Ermelo

kina
 begrafenisverzorging
Tel. (010) 458 31 12
 Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden
 D.W. Schipper J. Kooijman
 010-450 66 26 0182-58 39 32
 Capelle a/d IJssel Gouda
 WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR
 Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
 3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl
 Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

STENEN VLOEREN
 ook voor kerkvloeren

 de grootste keus!
 Grote showroom van 1200 m²
 700 Soorten tegels en natuursteen in voorbeeldvloeren
 Montage door eigen vakmensen
 Met of zonder vloerverwarming
 Acties? Bij ons altijd scherpe prijzen!
KROON
 VLOEREN IN STEEN
 Energieweg 8c - 4231 DJ Meerkkerk - Tel.: (0183) 354 225
 Direct aan de A27 gelegen tussen Gorinchem en Utrecht, afrit 25
 Openingstijden showroom: ma.-vr 8.00-17.00 uur, zat. 9.00-16.00 uur
www.kroonvloereninsteen.nl

Themadag '...doe gij desgelijks'

**helpende
handen** staat
naast je

D.v. zaterdag 6 november 2010

Helpende Handen organiseert een themadag over zorg in de gemeente.

Opening: ds. E. Bakker

Lezing: E. van Hell, directeur Stichting Ontmoeting

Presentatie en workshops: kerkelijke gemeenten over praktisch zorg dragen

Kosten: Leden gratis en niet leden € 17,50

Locatie: Kerkgebouw Gereformeerde Gemeente, Nieuwe Gouwe O.Z. 2b, Gouda

Tijd: 10.00 - 14.00 uur

Meer informatie en aanmelden:

www.helpendehanden.nl/themadag of 0348 48 99 70

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbagg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

*De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelij-
heid betreffende de inhoud van: de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.*

Het teken van de doop

Matthew Henry

Door onze kinderen ten doop te houden, vertrouwen we hen toe aan Gods grote liefde en genade. Wij vragen de Heere om hen te onderwijzen, te regeren, te heiligen en gelukkig te maken. In dit boek toont Matthew Henry de rijkdom van de kinderdoop, als teken en zegel van Gods verbond. Hij laat zien hoe ouders en kinderen samen werkzaam mogen zijn met hun doop.

€ 16,90

Een jurk voor Judy

Prentenboek over de doop
Ada Schouten-Verrips

In dit boek wordt verteld en getoond wat er bij de doop gebeurt en wordt de betekenis uitgelegd. Leeftijd: 3-6 jaar

De auteur heeft de opbrengst van dit boek bestemd voor de bouwkas van de Gereformeerde Gemeente te Nunspeet.

€ 11,95

Verkrijgbaar in de boekhandel

www.debanier.nl

verantwoord lezen

BOEDER
HERENMODE

O P E N I N G S A C T I E

De koffie
taat klaar!

In de gehele maand oktober ontvangt u een **gratis overhemd en stropdas naar keuze** bij aanschaf van een kostuum.

Plein 1940 173 | Scherpenzeel
Telefoon (033) 277 01 72
www.boederherenmode.nl

businesskostuums | ambtskleding | trouwkostuums | rouwkleding | gelegenheidskleding
kostuums | jacks en jassen | truien, vesten, pullovers | overhemden en blouses
stropdassen en shawls | schoenen | petten en hoeden | kledingaccessoires

€ 9,90

Dit boek is te bestellen
bij contactpersoon
actiecommissie:
A.M. Blik
Oostweg 71
4413 BS Krabbendijke
0113-501282
E-mail :
amblik@kliksafe.nl

Verschijnt
D.V. november
2010

Deze advertentie is mede mogelijk gemaakt door:
Boekhandel & Antiquariaat Versprille

D.V. in november verschijnt:

Actieprijs
t/m 31 dec. 2010:
daarna 19,95

15.95

OVERDENKEN MET DE KANTTEKENINGEN

- Auteurs: alleen predikanten uit de Gereformeerde Gemeenten
- Gedenkbundel: ook meditaties van reeds overleden predikanten
- Verhelderend: citaten van de kanttkening(en) in de tekst
- Volgorde Bijbelboeken: van Genesis t/m Openbaring
- Niet jaargebonden: feeststoffen achterin
- Afwisseling: vervolgstof en losse teksten
- Duidelijke letter: heel geschikt als uitdeelboek

Predikanten:

Bel J.B., Blok L., Blok M., Boogaard R., Boven B.J. van, Brugge A.A., Dam Chr. Van, Dijke kand. Joh. van, Gier K. de, Gilst H. van, Golverdingen M., Hage W., Hagestein J., Hakvoort E., Heerschap M., Hegeman C., Heijkoop M., Honkoop P. sr., Hoogerland A., Karels J., Kersten J.W., Kleppe J.M., Labee B., Lamain W.C., Ligtenberg H. sr., Mijnders J., Mulder F., Pater G., Rijkse L., Schipper J., Schot A., Stuijvenberg A. van, Terlouw L., Vergunst A., Verschuure A., Verweij J.W., Visscher W., Wit W. de, Zwerus G.

Dit
waardevolle
boek is uitstekend
geschikt als
eindejaarsgeschenk.
Voorkom teleurstelling
en teken nu in.

En ziet, Ik ben (26) met ulieden al de dagen tot
wereld. Amen (Matthëüs 28:20).
Kanttekening 26: met ulieden. Namelijk met
en al uw navolgers in Mijn genade; en dat
majesteit, genade en Geest.

Tekst
op ware
grootte

Hoe driewerf gelukzalig is het volk, dat door G.
gevat is, opdat Hij het door en naar Zijn raad
bij al uw navolgers in Mijn gemeente. O, hoe
staat **uitgeverij en boekhandel**

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'
ook verkrijgbaar in de boekhandel

Lange Vorststr. 21 Goes (0113) 221909 www.ramshoorn.nl

 BESTELBON

Ik bestel hierbij:

..... ex. Dagboek
Overdenken met de kanttekeningen
à 15,95

U kunt deze bon, in een envelop
zonder postzegel, zenden aan:
**De Ramshoorn,
Antwoordnummer 860,
4460 WB Goes**

Naam

Adres

Postcode

Woonplaats

Telefoonnr.